

Соціальні стандарти у 2016 році

Прожитковий мінімум

Закон про Держбюджет-2016 передбачає двоетапне підвищення розміру прожиткового мінімуму на одну працездатну особу

Соціальні й демографічні групи населення	Етапи встановлення		
	з 01.01.2016	з 01.05.2016	з 01.12.2016
Діти віком до 6 років	1167,00	1228,00	1313,00
Діти віком від 6 до 18 років	1455,00	1531,00	1637,00
Працездатні особи	1378,00	1450,00	1550,00
Особи, які втратили працездатність	1074,00	1130,00	1208,00
Загальний показник	1330,00	1399,00	1496,00

Мінімальна заробітна плата

Починаючи з 01.05.2016 передбачено збільшення (також у два етапи) мінімальної заробітної плати сумарно на 12,5% порівняно з мінімальною заробітною платою, встановленою з 01.09.2015. Таке її зростання впливає із закладеного у Держбюджеті-2016 показника інфляції – 12%.

Розмір мінімальної заробітної плати	Етапи встановлення			
	з 01.09.2015	з 01.01.2016	з 01.05.2016	з 01.12.2016
Місячний	1378,00	1378,00	1450,00	1550,00
Погодинний	8,29	8,29	8,69	9,29

Зважаючи на підвищення розміру мінімальної заробітної плати, у 2016 році зросте розмір посадового окладу (тарифної ставки) працівника 1-го тарифного розряду за Єдиною тарифною сіткою розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери, затвердженою постановою КМУ від 30.08.2002 № 1298, що його використовують для розрахунку посадових окладів (тарифних ставок) працівників установ бюджетної сфери. Його розмір, як і раніше, визначитимуть зі збереженням грошового розриву між ним та мінімальною заробітною платою, що встановлюється у поточному році.

Посадовий оклад (тарифна ставка) працівника 1-го тарифного розряду

Етапи встановлення			
з 01.12.2015	з 01.01.2016	з 01.05.2016	з 01.12.2016
1113,00	1113,00	1185,00	1285,00

Слід зауважити, що рішення про встановлення розмірів посадових окладів (тарифних ставок) працівників, працю яких оплачують за ЄТС, ухвалює Уряд. Розміри посадових окладів (тарифних ставок) за ЄТС у 2016 році, можливо, будуть такими, як наведено у Таблиці.

Тарифний розряд	Тарифний коефіцієнт	Посадовий оклад/ тарифна ставка, грн.			Сума підвищення окладів, грн.	
		з 01.01.2016 по 30.04.2016	з 01.05.2016 по 30.11.2016	з 01.12.2016 по 31.12.2016	у травні 2016 р.	у грудні 2016 р.
1	1,00	1378,00	1450,00	1550,00	72,00	100,00
2	1,09	1383,00	1455,00	1555,00	72,00	100,00
3	1,18	1393,00	1465,00	1565,00	72,00	100,00
4	1,27	1414,00	1505,00	1632,00	91,00	127,00
5	1,36	1514,00	1612,00	1748,00	98,00	136,00
6	1,45	1614,00	1718,00	1863,00	104,00	145,00
7	1,54	1714,00	1825,00	1979,00	111,00	154,00
8	1,64	1825,00	1943,00	2107,00	118,00	164,00
9	1,73	1925,00	2050,00	2223,00	125,00	173,00
10	1,82	2026,00	2157,00	2339,00	131,00	182,00
11	1,97	2193,00	2334,00	2531,00	141,00	197,00
12	2,12	2360,00	2512,00	2724,00	152,00	212,00
13	2,27	2527,00	2690,00	2917,00	163,00	227,00
14	2,42	2693,00	2868,00	3110,00	175,00	242,00
15	2,58	2872,00	3057,00	3315,00	185,00	258,00
16	2,79	3105,00	3306,00	3585,00	201,00	279,00
17	3,00	3339,00	3555,00	3855,00	216,00	300,00
18	3,21	3573,00	3804,00	4125,00	231,00	321,00
19	3,42	3806,00	4053,00	4395,00	247,00	342,00
20	3,64	4051,00	4313,00	4677,00	262,00	364,00
21	3,85	4285,00	4562,00	4947,00	277,00	385,00
22	4,06	4519,00	4811,00	5217,00	292,00	406,00
23	4,27	4753,00	5060,00	5487,00	307,00	427,00
24	4,36	4853,00	5167,00	5603,00	314,00	436,00
25	4,51	5020,00	5344,00	5795,00	324,00	451,00

Варто зазначити, що розміри посадових окладів (тарифних ставок) та інших складових заробітної плати працівників у державних закладах охорони здоров'я, науково-педагогічним, педагогічним та іншим категоріям працівників навчальних закладів та установ освіти, працівників закладів культури Уряд встановлює з огляду на наявні фінансові ресурси державного бюджету (п. 11 розд. 2 «Прикінцеві положення» Закону про Держбюджет-2016

Податкове навантаження на заробітну плату

Крім розмірів мінімальної зарплати, у 2016 році зміниться й податкове навантаження на заробітну плату. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2016 році» від 24.12.2015 № 909-VII (далі – Закон № 909), який набрав чинності з 01.01.2016, вніс зміни, зокрема, до Податкового кодексу України (ПК) і Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 08.07.2010 № 2464-VI (далі – Закон № 2464).

Єдиний соціальний внесок

Із 01.01.2016 роботодавці нараховуватимуть на фонд заробітної плати єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (ЄСВ) за єдиною ставкою – 22% й не утримуватимуть ЄСВ із заробітної плати працівників. Окрім того, скасовано застосування до ставок ЄСВ понижуючого коефіцієнта.

Максимальну величину бази нарахування ЄСВ збільшено із 17 до 25 розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб, що сумарно становить (грн.):

34 450,00	з 01.01.2016
36 250,00	з 01.05.2016
38 750,00	з 01.12.2016

ПДФО і військовий збір

Із 01.01.2016 заробітна плата працівників оподатковується податком на доходи фізичних осіб (ПДФО) за єдиною ставкою – 18%. Ставку військового збору на 2016 рік залишили у попередньому розмірі – 1,5%.

Податкова соціальна пільга

Відповідно до ПК у редакції, що діяла по 31.12.2015, із 01.01.2016 передбачалося застосовувати податкову соціальну пільгу (ПСП) для будь-якого платника ПДФО у розмірі 100% розміру прожиткового мінімуму для працездатної особи (в розрахунку на місяць), встановленого Законом про Держбюджет-2016 на 1 січня звітного податкового року.

Натомість, з огляду на зміни, внесені Законом № 909, зокрема, до підпункту 169.1.1 ПК, розмір ПСП становить 50% розміру прожиткового мінімуму для працездатної особи (в розрахунку на місяць), встановленого Законом про Держбюджет-2016 на 01.01.2016.

Порядок обчислення суми граничного доходу, який дає право на отримання ПСП, у 2016 році не змінився – розмір місячного прожиткового мінімуму, що діє для працездатної особи на 1 січня звітного податкового року, помножений на 1,4 та округлений до найближчих 10 грн. Тож у 2016 році розмір такого доходу для застосування ПСП не перевищуватиме 1930,00 грн. (1378,00 грн. x 1,4 = 1929,20 грн., округлюємо до найближчих 10 грн.)

Граничний розмір доходу, який дає право на отримання ПСП, грн.	Прожитковий мінімум для працездатної особи, грн.	Розмір* ПСП, %	Сума ПСП, грн.			
			для будь-якого платника ПДФО	для осіб, визначених у пп. 169.1.2 ПК (100%**)	для осіб, визначених у пп. 169.1.3 ПК (150%**)	для осіб, визначених у пп. 169.1.4 ПК (200%**)
1930,00	1378,00	50	689,00	689,00	1033,50	1378,00

* Розмір ПСП у відсотках розміру прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленому на 1 січня звітного податкового року.

** Розмір у відсотках суми ПСП для будь-якого платника ПДФО.

Соціальні виплати

Підвищення у 2016 році (з травня і грудня) розмірів мінімальної заробітної плати і прожиткового мінімуму для основних соціальних і демографічних груп населення вплине на мінімальні та максимальні розміри багатьох соціальних виплат.

Допомога по вагітності та пологах

Сума допомоги по вагітності та пологах у розрахунку на місяць відповідно до частини 2 статті 26 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 23.09.1999 № 1105. XIV (далі – Закон № 1105) не може бути меншою, ніж розмір мінімальної плати, встановленої на час настання страхового випадку. Для застрахованих осіб, які протягом 12 місяців перед настанням страхового випадку за даними Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування (далі – Держреєстр) мають страховий стаж менше ніж 6 місяців, обмежено і верхній її розмір – у розрахунку на місяць не вище за двократний розмір мінімальної заробітної плати

Середньоденна заробітна плата і допомога по вагітності та пологах (грн.)

Період, коли настав страховий випадок	Середньоденна заробітна плата за один календарний день		Допомога по вагітності та пологах у розрахунку на місяць (з першого по перше число)	
	мінімальна	максимальна*	мінімальна	максимальна*
1	2	3	4	5
01.01.2016-30.04.2016	45,27	90,54	1378,00	2756,00
01.05.2016-30.11.2016	47,63	95,27	1450,00	2900,00
01.12.2016-31.12.2016	50,92	101,84	1550,00	3100,00

* Для застрахованих осіб, які протягом 12 місяців перед настанням страхового випадку мають страховий стаж менше ніж 6 місяців.

Допомога малозабезпеченим сім'ям

Згідно зі статтею 46 Конституції України соціальні виплати і допомоги, що є основним джерелом існування, мають забезпечувати рівень життя, не нижчий від прожиткового мінімуму, встановленого законом. Однак до стабілізації економічного становища в Україні розмір державної соціальної допомоги визначається з огляду на рівень забезпечення прожиткового мінімуму, який встановлюється виходячи з реальних можливостей видаткової частини державного бюджету України.

Тож, як і 2015 року, у частині першій статті 9 Закону про Держбюджет-2016 визначено, що у 2016 році рівень забезпечення прожиткового мінімуму (гарантований мінімум) для призначення допомоги відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям» від 01.06.2000 № 1768-III у відсотковому співвідношенні до прожиткового мінімуму для основних соціальних і демографічних груп населення становить:

- 21% – для працездатних осіб;
- 85% – для дітей;
- 100% – для осіб, які втратили працездатність, та інвалідів.

У сумовому виразі його розміри наведено у Таблиці.

Розміри рівня забезпечення прожиткового мінімуму

Соціальні і демографічні групи населення	Відсоток суми прожиткового мінімуму, %	Рівень забезпечення прожиткового мінімуму, грн.		
		з 01.01.2016	з 01.05.2016	з 01.12.2016
Діти віком до 6 років	85	991,95	1043,80	1116,05
Діти віком від 6 до 18 років	85	1236,75	1301,35	1391,45
Діти віком від 18 до 23 років (із багатодітних сімей), які навчаються за денною формою навчання у загальноосвітніх, професійно-технічних, вищих навчальних закладах I-IV рівнів акредитації	85	1171,30	1232,50	1317,50
Працездатні особи	21	289,38	304,50	325,50
Особи, які втратили працездатність, та інваліди	100	1074,00	1130,00	1208,00